

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40
E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____ на № _____ від _____ 20__ р.

РІШЕННЯ

про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України (далі – ДРС) відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянула проект наказу Міністерства освіти і науки України (далі – МОН) «Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів» (далі – проект наказу), а також документи, що додаються до проекту наказу, подані листом МОН від 15.09.2020 № 1/12-4409.

За результатами проведеного аналізу проекту наказу та аналізу його регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон про регуляторну політику), Державна регуляторна служба України

встановила:

проектом наказу пропонується затвердити систему та загальні критерії оцінювання результатів навчання учнів, а також визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства освіти і науки України від 13.04.2011 № 329 «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 11 травня 2011 року за № 566/19304.

Однак, проект наказу не може бути погоджений у запропонованій редакції з огляду на наступне.

Відповідно до положень статті 1 Закону про регуляторну політику документом, який містить обґрунтування необхідності державного регулювання шляхом прийняття регуляторного акта, аналіз впливу, який справлятиме регуляторний акт на ринкове середовище, забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також обґрунтування відповідності проекту регуляторного акта принципам державної регуляторної політики – є аналіз регуляторного впливу (далі – АРВ).

В даному випадку, наданий розробником АРВ до проекту наказу містить

РІШЕННЯ № 627 від 20.10.2020

Гладун Євгеній Євгенійович

формальний опис запропонованого ним регулювання, не є інформативним, та не відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (далі – Методика), затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта»:

1. У розділі I «Визначення проблеми» АРВ згідно з вимогами Методики розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, визначити причини її виникнення, оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема навести дані у цифровому чи кількісному вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, визначити основні групи, на які вона справляє вплив, а також обґрунтувати, чому проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів та діючих регуляторних актів.

Разом з тим в АРВ до проекту наказу розробник обмежився лише словесним описом проблеми та не навів жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували наявність проблеми, її масштаб та важливість, а також розробник не вказав причини виникнення даної проблеми. Як наслідок, під час аналізу існуючого правового регулювання господарських та адміністративних відносин щодо яких склалась проблема, не доведено, чому існуючі регулювання не розв'язують проблему та потребують вдосконалення.

Також у розділі щодо визначення проблеми розробник зазначив, що оновлення нормативно-правової бази організації освіти в Україні *вимагає змін у навчанні учнів початкових класів* та у системі оцінювання результатів їхнього навчання. Проте, проектом наказу *пропонується* затвердити систему та загальні критерії оцінювання результатів *навчання учнів усіх класів* (від учнів 1 і 2 класів до учнів 5-11(12-х) класів) у закладах освіти, що не відповідає описаній проблемі у даному розділі АРВ.

Крім того, розробником не вказано об'єктивні підстави для визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства освіти і науки України від 13.04.2011 № 329 «*Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти*», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11 травня 2011 року за № 566/19304. Натомість зазначається лише про *необхідність розроблення критеріїв оцінювання результатів навчання учнів початкових класів*, характеристики яких зазначено у Державному стандарті початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87.

2. У розділі II «Цілі державного регулювання» АРВ розробник повинен чітко визначити мету державного регулювання, що має бути безпосередньо пов'язана з розв'язанням проблеми.

Однак, у цьому розділі зазначено, що основною *ціллю* державного регулювання *є* *удосконалення правового регулювання механізму оцінювання навчальних досягнень учнів, урахування особливостей оцінювання учнів початкових класів, а також учнів з порушеннями інтелектуального розвитку*. При цьому вказана *ціль* державного регулювання зовсім не узгоджується з даними та проблемою, яка потребує розв'язання, що викладені у розділі I

«Визначення проблеми» АРВ, оскільки проблема не містить відповідного обґрунтування, яке б пов'язувалось із вказаною ціллю.

3. У розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» АРВ розробник повинен визначити всі можливі альтернативні способи вирішення існуючої проблеми та оцінити вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них.

Однак, розробник при визначенні альтернативних способів досягнення цілей обмежився лише текстовим описом бюджетних вигод і витрат.

Також при проведенні оцінки впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання розробником *вказано кількість* суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, а саме: «малі – 15106» (питома вага групи у загальній кількості, відсотків – 100 %). При цьому незрозуміло чому *в колонці «разом» показник* кількості суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, *становить «656»* (питома вага групи у загальній кількості, відсотків – 100 %).

Зазначене не дозволить у подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

4. У зв'язку з неналежним опрацюванням попередніх розділів АРВ, у розділі IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» АРВ розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей, не проаналізовано причини відмови від застосування того чи іншого способу та аргументи на користь обраного.

5. У розділі V «Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми» АРВ не описано механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог. При цьому розробником не враховано, що механізм реалізації регуляторного акта має бути безпосередньо пов'язаний із цілями та очікуваними результатами регуляторного акту, тобто яким чином будуть діяти норми проекту наказу та якою прогнозується ситуація після набрання регуляторним актом чинності. Разом з тим в даному розділі повністю відсутні організаційні заходи, які повинні здійснити органи влади для впровадження регуляторного акта.

6. Розділ VIII «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» АРВ заповнено з порушенням вимог пункту 10 Методики. Так, розробником наведено лише 2 додаткові показники, які безпосередньо характеризують результативність регуляторного акта, та наведено його прогнозне значення. Зазначене є порушенням вимог Методики, яка передбачає, що слід визначити не менше ніж три кількісних показники, які безпосередньо характеризують результативність дії регуляторного акта та які підлягають контролю (відстеження результативності). Відповідно до вимог Методики ці показники повинні бути не описовими, а кількісними та вимірювальними. Крім того, в даному розділі відсутня інформація, яка має бути обов'язково, щодо

розміру надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта, щодо кількості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта, а також щодо розміру коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта.

Порушення розробником вимог Закону про регуляторну політику та Методики в частині визначення показників результативності дії регуляторного акта не дозволить в подальшому належним чином провести відстеження його результативності, як передбачено статтею 10 Закону про регуляторну політику.

Враховуючи вищевикладене, за результатами розгляду положень проекту наказу та аналізу його регуляторного впливу, встановлено, що проект акта розроблено без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики, визначених статтею 4 Закону про регуляторну політику, зокрема:

доцільності – оскільки розробником не доведена наявність проблеми, що потребує державного втручання, та не обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою її вирішення;

адекватності – відповідності форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив;

ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Разом з тим проект наказу не узгоджується із вимогами статті 5 Закону про регуляторну політику в частині забезпечення здійснення державної регуляторної політики, зокрема, шляхом належної підготовки аналізу регуляторного впливу, а також з вимогами статті 8 Закону про регуляторну політику в частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики.

Керуючись частиною четвертою статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державна регуляторна служба України

вирішила:

відмовити в погодженні проекту наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів».

**Т. в. о. Голови Державної
регуляторної служби України**

Олег МІРОШНІЧЕНКО

